

**പതിമന്നാം കേരള നിയമസഭ
പതിമന്നാം സമ്മേളനം**

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിട ചോദ്യം നം. 32

10-03-2015-ലെ മറ്റപടിയ്ക്ക്

ഭാഗ്യക്കരിയ്ക്ക് സേവന നികത്തി

ചോദ്യം

- ശ്രീ. ജയിൻസ് മാതൃ
- ശ്രീ. വി. ശിവകുമാർ
- ശ്രീ. സാജു പോൾ
- ശ്രീമതി.കെ. എസ്. സലീബ്

മറ്റപടി

- ശ്രീ. കെ.എസ്. മാണി
- (ധനകാര്യവും നിയമവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി)

(എ) ഭാഗ്യക്കരിയ്ക്ക് സേവന നികത്തി
എൻപ്പെട്ടത്തന്തെ സംസ്ഥാന
ലോട്ടറിയെ എത്രതേതാളം
പ്രതിക്രിയായി ബാധിക്കുമെന്ന
കാര്യം വ്യക്തമാക്കുമോ ;

(എ) ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ധനകാര്യ മന്ത്രാലയം
& 26/02/2010-ൽ പുറപ്പെട്ടവിച്ചിട്ടുള്ള D.O.F. No.
(ബി) 3343/01/TRU പ്രകാരം, 1994-ലെ കേരള ഫിനാൻസ്
ആക്കിലെ സെക്ഷൻ 65-ന്റെ സഖ്യസെക്ഷൻ 105-ൽ 8
സർവ്വീസുകൾ ടാങ്കുബിൾ സർവ്വീസസ് ആയി
ഉൾപ്പെടുത്തി. അതിൽ ലോട്ടറി ഉൾപ്പെടെയുള്ള
'Services of Promoting, Marketing or Organising
of Games of Chance'-ഉം ഉൾപ്പെടുന്ന (സെക്ഷൻ
105(105)(ZZZZn)). ഇപ്രകാരം ടാങ്കുബിൾ
സർവ്വീസിൽ ലോട്ടറിയും ഉൾപ്പെടുത്തിനാൽ
ബിസിനസ് ആക്കിലാറി സർവ്വീസ് എന്ന കാറ്റഗറിയിൽ
ഉൾപ്പെടുത്തി കേരള സർക്കാർ സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ്
ചുമത്തിക്കൊണ്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ലോട്ടറി ഏജൻസുമാർക്ക്
സോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. സോട്ടീസ് കൈപ്പറ്റിയ ചില
രജിസ്ട്രേഷൻ ഏജൻസുമാർ പ്രസ്തുത തുക ലോട്ടറി വകുപ്പിൽ
നിന്ന് അടയ്ക്കാമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് നൽകിയ
നിവേദനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ വിഷയം
സംബന്ധിച്ച് അധിക്കന്ദിരം ജനറലിന്റെ
നിയമോപദേശം തേടുകയുണ്ടായി.

(ബി) സേവന നികത്തി

എൻപ്പെട്ടത്തന്ത്തുമുലം ടിക്കറ്റ്
വില്പനയിൽ കുറവണാക്കുമെന്നം
ഈ മേഖലയിൽ
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ പ്രകടിപ്പിച്ച്
ആശങ്കകൾ സർക്കാർ
വിലയിൽത്തീയിട്ടണോരെന്നം
വിശദമാക്കാമോ ;

സണ്ടോസ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് Vs. ഗവൺമെന്റ്
 ഓഫ് ഇൻഡ്യ എന്ന കേസ്സിൽ ലോട്ടറി എന്നത്
 ഉല്പന്നം (Product)/ സേവനം (Service) അല്ലെങ്കില്
 ഒരു "Actionable Claim" ആണെന്നും ബഹും. സുപ്രീം
 കോടതി വിലയിൽത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2012-ലെ കേന്ദ്ര
 പിനാൾസ് ആക്കീലെ സെക്ഷൻ 66 D (i) പ്രകാരം
Betting & Gambling, ലോട്ടറി എന്നിവ സർവ്വീസ്
 ടാക്കിഞ്ച് നേര്യോവ് ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
 നേര്യോവ് ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ സർവ്വീസ് ടാക്കിഞ്ച്
 പരിധിയിൽനിന്നും ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തുടാതെ
Betting & Gambling/Lottery എന്നിവ സ്കോർ
 ലിസ്റ്റിൽ (List II of the 7th Schedule of
 Constitution) ഉൾപ്പെടുത്താണ്. സ്കോർ ലിസ്റ്റിൽ
 ഉൾപ്പെടുത്താണ് നികത്തി ഏർപ്പെട്ടതുന്നതിന്
 നിയമ നിർമ്മാണം നടത്താൻ സംസ്ഥാന
 സർക്കാരുകൾക്കാണ് അധികാരമുള്ളത്. ആയതിനാൽ
 ലോട്ടറിയിനേൽക്കേ കേന്ദ്രസർക്കാർ സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ്
 ഏർപ്പെട്ടതുന്നത് ഭരണ ഘടനയുടെ Article 248-ന്റെ
 ലംഗമാണെന്ന് ബഹും. സിക്കിം ഫൈക്കേറ്റി,
M/s. Summit Online Trade Solution Pvt. Ltd
 ഫയൽ ചെയ്ത റിവ്യൂ പെറ്റിഷൻ (C) നം. 1&2/13,
 എന്ന കേസ്സിൽ നിലപാട് ഏറ്റത്തിട്ടുണ്ട്. ഈ കേസ്സ്
 ഇപ്പോൾ സുപ്രീം കോടതിയുടെ പരിശീലനയിലാണ്.
 ലോട്ടറി ഫ്രാമോട്ട് ചെയ്യുന്നതിനോ മാർക്കറ്റ്
 ചെയ്യുന്നതിനോ സംസ്ഥാന സർക്കാർ സ്വകാര്യ
 കമ്പനികളേയോ ഏജൻസികളേയോ നിയമിച്ചിട്ടില്ല
 സംസ്ഥാന സർക്കാർ തന്നെയാണ് ഫ്രാമോട്ടർ.
 അതുകൊണ്ടുതന്നെ സെല്ലിംഗ് ഏജൻസുമാർ സർക്കാരിന്
 സേവനമൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. അതിനാൽ ലോട്ടറി

ഡേഡിന ബിസിനസ് ആക്കിലറി സർവ്വീസായി
കണക്കാക്കാനാവില്ല എന്ന നിലപാടാണ് സംസ്ഥാന
സർക്കാരിന്റെ.

മേൽ സാഹചര്യത്തിൽ സുപ്രീം കോടതിയുടെ
പരിശോനയിലുള്ള കേസുകളുടെ അന്തിമ വിധി
വരുത്തുവരെ ലോട്ടറി ബിസിനസ്സിനേൽ സേവന
നികത്തി ചുമത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ
നിർത്തിവയ്ക്കാമെന്ന് അദ്ദേഹിച്ചുകൊണ്ട് കേന്ദ്ര
സർക്കാരിന് കത്ത് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

സർവ്വീസ് ടാങ്ക് ഇടാക്കന്നത് സംബന്ധിച്ച
വിഷയങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നംബേക്കിലും ലോട്ടറിയുടെ
വില്പനയെ അത് പ്രതിക്രിയാത്മി ബാധിച്ചിട്ടില്ല.

(സി) ലോട്ടറി ടിക്കറ്റ് വിൽപ്പന
കുറയുന്നത് കാരണം പോലുള്ള
പഖതികൾക്ക് തുക നൽകുന്നതിൽ
കുറവ് ഉണ്ടാക്കുമോ എന്ന്
വ്യക്തമാക്കാമോ ;

(സി) ലോട്ടറിയിനേൽ സേവന നികത്തി ഇടാക്കന്നതു
സംബന്ധിച്ച വിഷയം വിവിധ കേസുകളിലായി
കോടതിയുടെ പരിശോനയിലായതിനാൽ എല്ലാ
എജൻസീമാരം സേവന നികത്തി അടച്ച തുടങ്ങിയിട്ടില്ല.
സേവന നികത്തിയുമായി ബന്ധിപ്പെട്ട് ലോട്ടറി ടിക്കറ്റ്
വിൽപ്പന കുറയുമെന്നോ കാരണം പോലുള്ള
പഖതികൾക്ക് തുക നൽകുന്നതിൽ കുറവ്
ഉണ്ടാക്കുമെന്നോ ഇപ്പോൾ വിലയിരുത്താനാവില്ല.

(ഡി) ലോട്ടറിയ്ക്ക് സേവന നികത്തി
എൻപ്പുട്ടത്തിയത് പിൻവലിക്കാൻ
എന്തെങ്കിലും നടപടി
സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ ; വിശദാംഗം
നൽകാമോ ?

(ഡി) ലോട്ടറിയ്ക്ക് സേവന നികത്തിയുടെപ്പുട്ടത്തുന്നത്
സംബന്ധിച്ച് സുപ്രീം കോടതിയിൽ കേസുകൾ
നിലവിലുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ പ്രസ്തുത കേസുകളുടെ
അന്തിമ വിധി വരുത്തുവരെ സേവന നികത്തി
ചുമത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ നിർത്തി വയ്ക്കാൻ കേന്ദ്ര
സർക്കാരിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

